FEBRER-MARÇ 2021 | NÚMERO 13

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ MENSUAL IMPRESA GRATUÏTA | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT

«GRATUÏT»

PÀG. 4 | EDUARD IBÁÑEZ
Fer-nos guardians els uns dels altres

PÀG. 11 | SANT EUGENI
Parròquia busca barri

PÀG. 13 | PATRIMONI
Béns religiosos en venda

PÀG. 19 | BLANQUERNA
Nova càtedra sobre llibertat religiosa

PÀG. 21 | TARRACONENSE
Els bisbes catalans demanen "força i convicció" a 25 anys del Concili Provincial Tarraconse

PÀG. 27 | EUTANÀSIA
Fer de l'excepció la norma

Dones a l'altar

PÒRTIC

Reaccions ben diverses i moltes converses entre passadissos.
La nova normativa del Vaticà, que admet les dones com a lectores i acòlites,
ha generat interrogants i expectatives. Sembla un canvi insignificant,
n'hi ha que hi llegeixen oportunitat, d'altres maquillatge inclusiu. Veurem.

Molts voldrien passos més consistents i significatius per a la participació plena dels laics, i de la dona, en tots els àmbits de la vida de l'Església. El mateix Concili Provincial Tarraconense va marcar pautes conjuntes entre diòcesis en aquest sentit. I encara s'han de realitzar. Per tant, a banda de memòria, toca fer els deures.

Com que les condicions volen temps, és urgent formar persones i confiar en elles. Crear espais per trobar-nos sense alimentar capelletes. Serà la manera de passar de determinats serveis auxiliars o de suplència a viure una mateixa responsabilitat compartida.

Fotografia de portada:
ACO Catalunya, sota llicència CC 2.0

SUMARI

4 PANORÀMICA

Fer-nos guardians els uns dels altres,
per Eduard Ibáñez | PÀG. 4

7 DONES I ESGLÉSIA

Dones a l'altar? 10 claus per entendre
què ha canviat el Vaticà | PÀG. 7

SUMARI

11 ACCIÓ SOCIAL

Sant Eugeni, la parròquia que busca barri | PÀG. 11

M. Carmen de la Fuente: "La mateixa gent mor al Mediterrani, Mòria o Badalona" | PÀG. 25

19 SOCIETAT

Nova Càtedra sobre la llibertat religiosa a Blanquerna | PÀG. 19

Eutanàsia, fer de l'excepció la norma | PÀG. 27

Arriba la 'revolució Shiwa' | PÀG. 18

13 PATRIMONI

Béns religiosos en venda | PÀG. 13

Inaugurat el nou espai d'interpretació de l'acròpolis de Tarragona, 'Tarracròpolis' | PÀG. 25

21 TARRACONENSE

Els bisbes catalans demanen "força i convicció" a 25 anys del Concili Tarraconense | PÀG. 21

Vedruna Girona.

Fer-nos guardians els uns dels altres

PER EDUARD IBÁÑEZ
A APUNTS ETICOPOLITICS

El mes de desembre es va publicar el Missatge del papa Francesc per la Jornada Mundial de la Pau, celebrada el primer dia de l'any 2021, amb el lema: "La cultura de la cura com a camí de la pau".

En aquest Missatge, Francesc expressa la seva proximitat amb totes les persones afectades per la crisi sanitària de la COVID 19, especialment les que han perdut un ésser estimat o s'han quedat sense feina. Constata el sofriment que aquesta pandèmia ha causat i com ha agreujat les múltiples crisis que pateix la humanitat, on creixen formes de nacionalisme, racisme, xenofòbia, guerres i conflictes que sembren la mort i la destrucció. Davant d'aquesta realitat (¡Francesc sempre parteix de la realitat!), el papa ha volgut dedicar el missatge a meditar novament, ara des d'una altra perspectiva, sobre el valor de la fraternitat, del que ha parlat repetidament al llarg de tot el seu pontificat, ja des del seu primer Missatge per la Jornada Mundial de la Pau (2014), i especialment en la seva darrera carta *Fratelli tutti*. En aquest nou Missatge es fixa ara en un aspecte essencial de la fraternitat, que és l'actitud profunda de *tenir cura* dels altres, de *fer-nos càrrec* els uns dels altres, per construir una societat basada en relacions de fraternitat. Francesc demana que aquesta actitud esdevingui una *cultura* que impregni totes les relacions socials. Així, en front de la cultura de la indiferència, del rebuig o de la confrontació, que tant dominen en els nostres dies i que ell tant ha denunciat, Francesc apel·la a la *cultura de la cura*. Aquesta cultura que ve a complementar les seves crides a una cultura del diàleg i del trobament.

Soc jo el guardià del meu germà?

Francesc s'inspira una vegada més en les Sagrades Escriptures, mostrant novament que continuen essent avui dia una font de saviesa d'extraordinari valor per a la humanitat, tant per a creients com per a no creients. Quina llàstima

que siguin tan poc conegudes, llegides i valorades en el nostre temps!

Com en altres ocasions, Francesc cita aquell passatge del Gènesi, en el que Déu demana a Caín, que ve de matar el seu germà Abel: "On és el teu germà?" Pregunta a la qual Caín respon: "Que potser soc el guardià del meu germà?" (Gn 4,9), encertant justament en la veritat: sí, efectivament, n'eres el guardià, el protector del teu germà; sí, som els guardians, som els protectors dels nostres germans, som responsables els uns dels altres, com a fills dels mateix Pare, amb un origen, fonament i destí comuns, i només junts ens salvem. Som custodis dels nostres germans, encarregats i responsables del seu bé.

Aquesta és, en definitiva, la gran veritat de les relacions humanes i aquesta veritat ha estat expressada de forma paradigmàtica per Jesucrist, amb la seva vida totalment centrada en curar, ensenyar i perdonar i finalment lliurada a la mort per la salvació de la humanitat. S'arriba així a la plenitud de l'amor de Déu, que esdevé el model i punt de referència de la nostra vida humana.

Tenir cura i ser guardians dels altres, especialment dels més dèbils i fràgils, així com de la *casa comuna* on habitem tots (*ecologia integral*), esdevé, doncs, la missió de la nostra existència, de cada persona i de cada comunitat. I és aquesta actitud la que fa possible la convivència, les relacions interpersonals i socials i la vida mateixa, a escala local i universal.

Guardians. Quina gran força que té aquesta expressió: cada persona, cada grup social, cada poble, som *guardians*, és a dir, *guardes*, *guaridors*, *curadors*, *cuidadors*, *vigilants*, *custodis*, *protectors*, *defensors* de la vida, de la dignitat, dels drets, de la salut i del benestar dels nostres pròxims (persones, comunitats, grups, pobles), de la nostra societat, del nostre país, del nostre entorn natural..., vetllant en cada moment pel seu bé. Per tant, l'altre (persona o grup) no pot ser vist com a adversari, enemic, amenaça, competidor, ni tan sols un fet indiferent.... sinó com aquell/a de qui jo sóc responsable, de qui m'he d'ocupar, perquè també els altres s'ocupen i preocupen de mi. Certament, entendre i viure això capgiraria completament les relacions interpersonals, econòmiques, polítiques i socials, interculturals i internacionals... Cada persona guardiana dels seus pròxims, cada organització social, cada grup, cada religió, guardianes de les altres, cada empresa guardiana de les altres empreses i dels seus clients i proveïdors, cada país, cada poble, cada llengua, cada cultura, guardians de tots els altres, dels seus veïns, dels més fràgils, dels més pobres...

El repte que planteja Francesc és precisament convertir aquesta actitud de cura, mitjançant un potent i ambiciós *procés educatiu*, en una veritable cultura que posi fi a totes les estructures i comportaments socials basats en la indiferència, la mentida, el desig de domini, l'explotació, l'ús de les persones com a objecte, la confrontació, l'amenaça, les armes, l'exclusió... Aquest procés educatiu ha de ser impulsat des de totes les instàncies socials, començant per la família, les institucions educatives i universitàries, els mitjans de comunicació, les confessions religioses, les organitzacions governamentals i no governamentals i totes les institucions. Només l'extensió d'aquesta cultura pot assegurar els drets humans, el bé comú i la pau.

EDUARD IBÁÑEZ

PUBLICITAT

Sabadell Institucions Religioses

Curs d'Assessor Financer per a Entitats Religioses i del Tercer Sector

Una proposta formativa única impulsada per Banc Sabadell en col·laboració amb la Universitat Francisco de Vitoria (UFV) i que té com a objectiu principal reforçar i ampliar el coneixement especialitzat de les institucions religioses i el tercer sector amb continguts adaptats a la realitat d'aquests dos col·lectius.

100% *online*
Accesible des de qualsevol dispositiu

Curta durada
4 mesos (8 ECTS y 12 hores de convalidació EFPA)

Gratuït
i exclusiu per a clients de Banc Sabadell

Diploma
Títol propi de la UFV

Matrícula oberta ininterrompudament fins a l'agost del 2021.

Més informació i inscripcions a:

InstitucionesReligiosas@bancsabadell.com
www.bancsabadell.com/institucionsreligioses

Sabadell
Ser on siguis

ACO Catalunya, sota llicència CC 2.0.

Dones a l'altar? 10 claus per entendre què ha canviat el Vaticà

L'Església catòlica reconeix per primera vegada un ministeri litúrgic on caben les dones. Això és un servei oficial, formal i estable, un enviament concret, que compta amb un ritual específic, i vàlid per a la celebració de l'eucaristia.

El 10 de gener el papa va signar un Motu Proprio amb caràcter legislatiu que modifica el Codi de Dret Canònic i admet les dones com a lectores i acòlites. Sense ser un ministeri ordenat, com el diaconat o el sacerdoci, sí que serveix per recordar que la litúrgia no és només cosa de capellans.

Davant de la presència real i activa de les dones en les celebracions de moltes comunitats, aquesta inclusió legislativa ha generat interrogants, sorpresa i escepticisme. Són crítiques que qualifiquen l'operació de "cosmètica", creuen que arriba tard i exposen dubtes sobre l'aplicació i l'acollida que tindrà en cada diòcesi. Però també es veu com un pas imprescindible en el reconeixement de la dignitat i la igualtat dels laics a l'Església, siguin homes o dones. I per normalitzar la seva presència en els diversos espais eclesials.

A continuació responem deu preguntes clau per mirar d'aclarir l'abast de la nova legislació:

1. En què ha canviat el Codi de Dret Canònic?

El papa ha suprimit l'especificació "homes laics" en el redactat del primer paràgraf del cànon 230: "Els laics d'una edat i uns dons determinats per decret de la Conferència Episcopal podran ser assumits permanentment, mitjançant el ritu litúrgic establert, en els ministeris de lectors i acòlits". Per tant, aixeca la barrera que impedia l'accés a la dona a aquests ministeris litúrgics.

2. Què són els ministeris del lectorat i l'acolitat?

El lector és qui llegeix les Sagrades Escriptures durant la litúrgia: la primera lectura i el salm, de l'Antic Testament, i la segona lectura, de les cartes apostòliques; però no l'evangeli, que correspon de manera ordinària a diaques i capellans. El lector també llegeix les pregàries dels fidels i pot dirigir cants. Té com a missió principal assegurar el servei de la Paraula.

L'acòlit correspon a la figura adulta de l'escolà. És a dir, assisteix i ajuda als serveis de l'altar, dona suport a diaques i capellans a l'hora de repartir l'eucaristia. Però no només durant els oficis, sinó també a l'hora de preparar la celebració, i també fora d'aquestes, per exemple, repartint la comunió als malalts.

3. Si les dones ja repartien la comunió i llegien els textos a missa, quina és la novetat?

Convé diferenciar el que és una tasca puntual i espontània, d'un encàrrec estable en el temps. És molt freqüent a casa nostra que les dones llegeixin les lectures prèvies a l'evangeli, portin el pa i el vi per consagrar a l'altar o que el reparteixin a l'assemblea després de la consagració per part del capellà. El Missal Romà (OGMR 100-107) descriu aquestes pràctiques com a "ministeris de servei". En algunes diòcesis també s'ha promogut la figura dels laics en missió pastoral, que reben l'encàrrec especial del bisbe d'assistir el culte i d'atendre parròquies locals sense rector. O la dels ministres extraordinaris de la comunió, que atenen determinades funcions en absència de prevere.

Però l'accés al lectorat o l'acolitat que ara s'ha obert a les dones és tota una altra cosa. No és un servei puntual, sinó una missió oficial. La institució d'aquests ministeris litúrgics és permanent, per sempre. De fet, l'acòlit actua com a ministre extraordinari de la comunió sempre que no pugui fer-ho un diaca o un prevere.

4. Per què ara?

Francesc situa el canvi en el context del recent Sínode de l'Amazònia, que va estudiar com atendre millor les comunitats més aïllades o que no disposaven de sacerdots ordenats. I el document final assenyalava la necessitat de pensar "nous camins per a la ministerialitat eclesial". Entre d'altres, els pares sinodals van demanar obrir el ministeri del lectorat a la dona.

5. Per a qui està pensat?

El nou cànon està pensat sobretot per a homes i dones, catequistes i responsables de comunitats, que fins ara es veien deslligats de qualsevol ritual i oficialitat en les celebracions litúrgiques. Posem per cas que una parròquia sigui pastoralment confiada a un laic o una laica. Amb el nou cànon s'obre la possibilitat que aquesta persona sigui també enviada a celebrar l'eucaristia o la litúrgia de la paraula de forma oficial en nom de l'Església.

Amb tot, no té perquè ser automàtic i requerirà de la voluntat dels responsables pastorals el fet de promoure o no aquests ministeris laicals. El papa Francesc diu que correspon a cada Confe-

rència Episcopal "establir criteris adequats per al discerniment i la preparació dels candidats".

6. Veurem dones al presbiteri?

És una possibilitat. L'Església catòlica haurà de normalitzar la figura d'homes i de dones laics amb aquest encàrrec específic –lectors o acòlits– en celebracions litúrgiques oficials. A diferència de les tasques vinculades al lectorat, no és gaire habitual la presència de dones acòlits, que segueixin tota la celebració des de l'altar. Veure una dona tombant pel presbiteri d'una catedral –vestint alba o no– és una imatge contracultural que amb el canvi del dret canònic potser es podrà normalitzar. En certa manera serà útil per a desacomplexar la línia eclesial més rigorista i un toc d'alerta als bisbats que no permetin aquesta pràctica.

7. Aquesta figura existeix en altres esglésies cristianes?

La mateixa dignitat que l'Església atorga al laic cristià, home i dona, és compartida per totes les confessions cristianes. La diferència es produeix en la pràctica litúrgica. El cas més paradigmàtic és el de l'església anglicana, que compta amb dones sacerdot, que assumeixen el ministeri de celebrar l'Eucaristia. L'ordenació ministerial en el protestantisme històric –esglésies reformades, luteranes i, fins i tot, baptistes– no és un sagrament, però sí que té un pes important i una doctrina formalment reconeguda.

8. S'ha previst un ritual específic per a aquests casos?

La cerimònia d'institució de lectors i acòlits consisteix en la benedicció per part del bisbe o pel superior major d'un institut religiós clerical. Com a símbol, els lectors reben el llibre de les Sagrades Escriptures, i els acòlits, la patena amb pa o el calze amb vi. També contempla el lliurament d'un document que ho oficialitza. El detall es troba en el llibre del Ritual dels Ordes Sagrats i dels Ministeris.

9. Desdibuixa la diferència entre laics i capellans?

La missió principal del laic és l'acció en el món. La proposta no busca clericalitzar els laics. Els rols seguiran diferenciats, però no seran tan impermeables. Un petit cas contra la inèrcia clerical de la història i la tradició de l'Església i a favor de la teologia del laïcat que va promoure el Concili Vaticà II.

10. És una porta oberta al sacerdoci femení?

No. Mentre desapareix la diferència entre homes i dones en l'àmbit del servei laïcal, el text segueix marcant una diferència de grau en els ministeris ordenats. El Papa és clar en aquest punt: "Si pel que fa als ministeris ordenats l'Església 'no té en absolut la facultat de conferir l'ordenació sacerdotal a les dones' (cf. S. **Joan Pau II**, Carta Apostòlica *Ordinatio sacerdotalis*, 22 de maig de 1994), per als ministeris no ordenats és possible, i avui sembla oportú superar aquesta reserva".

Es pot considerar un pas cap al diaconat femení? Molt difícilment. El lectorat i l'acolitat són els primers ministeris que reben els seminaristes i els candidats a diaques. Però el text no ho esmenta com un pas previ, i distingeix amb claredat aquest ministeri laïcal de l'ordenació sacerdotal.

Amb tot, continua en marxa una comissió d'estudi sobre el diaconat femení, a encàrrec del papa Francesc. Però encara no ha presentat conclusions. En la carta que acompanya ara el *motu proprio* tampoc no hi fa referència.

LAURA MOR

14F 2021

Eleccions al Parlament de Catalunya

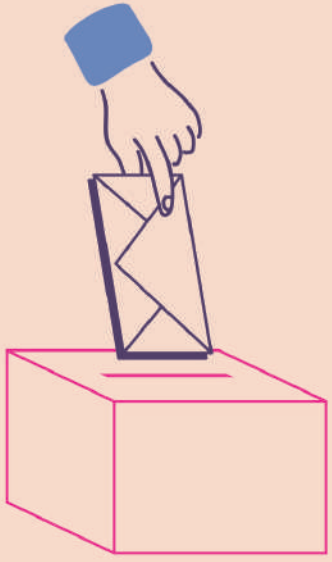

Els col·legis electorals **obriran a les 9 del matí i tancaran a les 8 del vespre.**

Per votar has de portar l'original del teu DNI, passaport o carnet de conduir.

Si vols saber on has de votar, **consulta la targeta censal** que rebràs a casa teva o entra a ine.es.

Es recomana **portar el vot preparat des de casa** i seguir les mesures Covid.

Hem pres totes les precaucions per fer del vot un dret segur.

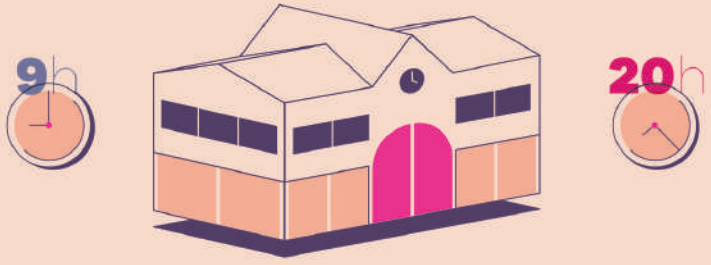

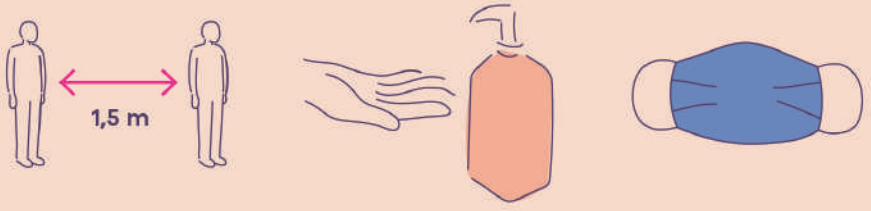

parlament2021.cat
#infoEleccions2021

012
gencat.cat
Cost de la trucada: segons operadora.

Generalitat de Catalunya

Cartell de la campanya 'Fent barri'.

Sant Eugeni, la parròquia que busca barri

Des de principis d'aquest any, el veïnat proper a l'Avinguda de Sarrià de Barcelona veu en llindes de comerços i porteries un mateix cartell. Aquesta publicació, de tons verdosos i amb un diagrama circular central amb diverses mans unides s'adreça al vianant amb un missatge clar: "Fent comunitat, fent barri". Al costat, i juntament amb la frase "Ajuda'ns a ajudar", trobem un codi QR per a ser escanejat amb el telèfon mòbil que ens porta directament a una web. Un cop dins, ens sorprèn pel seu dinamisme i perquè és una radiografia de l'ampli ventall de tot allò que es fa i es vol fer a la parròquia de Sant Eugeni I, Papa. Aquest temple de 1879 ocupa un petit xamfrà de l'Hospital del Sagrat Cor entre els carrers de Londres i Comte Borrell i és hereu d'una de les múltiples iniciatives impulsades per la benefactora **Dorotea de Chopitea**.

El principal impulsor d'aquesta iniciativa és el capellà **Nino Rodríguez** (Callosa de Segura, 1962). A part de rector de la parròquia, aquest capellà és mestre de l'escola IPSE, arxiprest de Sant Josep Oriol i vicari de la veïna parròquia del Pilar, regida pel capellà **Àngel Jesús Navarro**. Navarro és també professor de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport

Blanquerna-URL. Tots dos treballen colze a colze per tirar endavant l'agrupació parroquial que conformen aquestes dues esglésies.

"A l'Església li falta màrqueting"

Només començar l'entrevista el rector ens fa una de les afirmacions clau per entendre aquesta campanya: "A l'Església li falta màrqueting". I és que el projecte 'Fent comunitat, fent barri' és sens dubte una iniciativa comunicativa i, alhora, la plasmació material del Pla Pastoral Diocesà 'Sortim!' que convida les parròquies barcelonines a sortir a buscar la gent en sintonia amb el **papa Francesc**. "Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist", llegim a l'exhortació *L'alegria de l'evangeli*. I també defensa Francesc: "M'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats".

Amb la intenció de donar-se a conèixer al barri, el rector i els més de 200 voluntaris que conformen els diferents grups i serveis de la parròquia pretenen reforçar encara més el dinamisme d'aquesta petita església. La web mostra agrupats sota sis ítems els diferents aspectes i àrees que es treballen a la parròquia. El lleure o l'educació al costat de la celebració de la fe són algunes d'aquestes àrees, però d'entre totes, la web remarca especialment l'acció social, que ve a ser la predilecció pels pobres i també pels joves, aquests darrers, uns dels puntals de la parròquia.

La campanya va sorgir en plena crisi de la Covid: "La crisi del 2008 marca un abans i un després en la realitat del barri, com ho fa la Covid ara, que ha provocat una recaiguda molt pitjor de persones que fa poc s'havien recuperat de la crisi anterior". El rector sap del que parla perquè és també el responsable del DISA, la Distribució Solidària d'Aliments de l'arxiprestat que actualment atén més de 800 famílies. I és que només a la parròquia dinen diàriament més de 150 veïns gràcies al projecte Emmaús.

"Els veïns canviaven de vorera perquè els demanava col·laboració"

Quan li preguntem per l'origen de la iniciativa ens explica que va passar de ser una idea a ser una realitat aquesta tardor després de vàries jornades de treball amb voluntaris especialistes en màrqueting. El rector ho explica així: "Vam debatre-ho i analitzar-ho tot. El color, el nom i la imatge que ens havia d'identificar per tal que el que triéssim ens ajudés a arribar al màxim de gent possible, creients i no creients". El barri va empaperar-se de cartells a mitjan de desembre de l'any passat i la web ja ha rebut més de 80.000 visites i ja ha començat a donar els primers fruits, tant en donacions econòmiques com per la visita de famílies i joves que s'han deixat veure per primer cop per la parròquia.

Durant la conversa el rector ens explica entre rialles una anècdota amb la qual s'entén la realitat parroquial d'avui: "Quan vaig arribar com a nou rector, molts veïns canviaven de vorera perquè sempre els demana que col·laboressin amb la parròquia amb tasques que calia fer". Sens dubte, la tasca ingent duta a terme des de 2002 ha anat obrint al barri aquesta parròquia que té en el voluntariat la seva major fortalesa, com es demostra cada any en la multitudinària benedicció i processó de Diumenge de Rams, una **celebració** que talla varis carrers de l'Eixample amb la participació de milers de persones.

VÍCTOR RODRÍGUEZ

Béns religiosos en venda

El 15 de desembre es va subhastar una taula gòtica de la catedral de Barcelona a benefici de Càritas. Un mes després, el Museu de Lleida va estrenar una escultura de Sant Antoni Abat, comprada per la Generalitat a un antiquari de Londres que l'havia adquirit en una subhasta. Una pràctica habitual, subhastar béns religiosos, que sovint genera dubtes al públic general. Es poden vendre els béns religiosos? És normal trobar en plataformes de compra-venda elements religiosos de segles passats o amb un alt valor històrico-cultural? Podria un particular comprar-hi una talla romànica? Que dins del mercat de l'art hi hagi béns religiosos que es poden comprar i vendre, això és legal, normal i comú. Aquest és el punt de partida que ens explica **Albert Velasco**, historiador de l'art i antic conservador del Museu de Lleida. "Al mercat pots trobar des d'altars d'inicis del segle XX o finals del segle XIX que se subhasten, fins a peces romàniques i gòtiques. Al mercat hi ha de tot".

En el cas dels béns religiosos, és legal vendre-ho encara que no es pugui demostrar d'on ve. No és com a l'arqueologia, reconeix Velasco, que requereix demostrar que una peça ha estat extreta del terra abans de l'any 1985 perquè és quan es promulga la llei espanyola de patrimoni. En el cas dels béns religiosos no cal demostrar-ho. "Un bé que no té procedència

coneguda es pot vendre, i per això hi ha infinitat de fragments de retaules gòtics, de peces renaixentistes, de pintures barroques, de talles de Crist o de mares de Déu. Centenars, milers".

Què hi diu la llei?

Velasco també explica que en la compra-venda de béns religiosos després cal entrar en casuístiques concretes. Imaginem el cas d'un centre educatiu de titularitat catòlica que passa a mans públiques, i l'espai de la capella es dessacralitza i s'utilitza per a usos educatius.

La llei del patrimoni espanyol i la llei del patrimoni català de l'any 1993, totes dues lleis, diuen que l'Església catòlica només pot vendre béns històrico-artístics a ella mateixa o a l'administració. És a dir, una parròquia pot comprar un retaule a una altra parròquia, però no pot vendre els seus béns a un antiquari qualsevol o a un particular. Ara bé, puntualitza Velasco, "pot passar que l'antiquari mateix sigui el comprador dels béns i ell mateix sigui el venedor a particulars i qui ho ha portat a subhastar, o bé que estigui l'antiquari fent d'intermediari, en nom de la parròquia, o d'una congregació. I al final el valor econòmic de les peces subhastades no és l'únic que ha de comptar davant els béns religiosos. Aquí entra, recorda Velasco, un segon conflicte, l'històric-artístic. "Una capella, posem per cas, construïda a principis del segle XX, i que ha anat incorporant diferents béns, l'hem de desmantellar tan ràpid quan ja no s'utilitza?". Hi ha molts exemples a casa nostra. Parlem-ne, demana l'historiador, perquè creu que "s'ha de tenir més sensibilitat amb aquests temes". Sense anar més lluny, avui dia l'antic edifici del Seminari de Lleida és la universitat, i el que era la capella ara és el bar. "Aquestes coses passen sovint".

Davant de subhastes o de compra-venda d'art i patrimoni religiós la gent sovint es qüestiona si no és més prudent o lògic que el bisbat de torn es faci càrrec dels elements i intenti preservar-los d'una forma unitària abans de vendre'ls a qualsevol particular. "Em sobta sovint la poca sensibilitat que tenen les diferents parts d'un procés de compra-venda d'art amb certs espais i certs elements". Un argument habitual és dir que els elements religiosos s'han dessacralitzat. Això, però, reconeix Velasco, "no està tan clar que sigui ni fàcil ni ràpid de fer". En la mateixa línia s'expressa en **Víctor Rodríguez**, politòleg i propietari d'una extensa col·lecció de capelletes domiciliàries que ha anat adquirint en subhastes durant anys. "Hi ha una tònica general de descristianització de la societat, i des d'aquí s'expliquen totes aquestes coses que succeeixen com trobar-te a Internet reliquiaris, talles o elements que són significatius en el món religiós". En Víctor creu que hi ha una part, culturalment parlant, privada i una altra part pública. I que quan això va lligat a un lloc concret s'hi barregen sentiments, i la transacció no és només una qüestió econòmica.

La disgregació d'un conjunt artístic

Per a ell el problema, si n'hi ha algun, és quan es trenca un conjunt artístic i no pas que es vengui alguna peça d'art religiós. En molts casos les peces o el lloc en qüestió no estan protegides o estan ja dessacralitzades. "Es pot tirar a terra, és clar, però el que no vol dir és que no hagués d'estar protegit o que no valgués la pena". I això està passant. "Passa quan gent particular es ven imatges, quan tanquen convents o monestirs a casa nostra, quan una parròquia decideix vendre algun element o imatge. És una mostra més".

Quan hi ha una pèrdua d'una capella i es desmantellen tots els seus elements la cosa canvia, creu ell. "Es perd un espai consagrat i es disgrega un fons, un conjunt que ha format una unitat durant més de cent anys, per exemple". Hi ha gent, però, que abans de vendre-ho prefereix donar-ho perquè les coses religioses compten amb una part també devocional i de sentiment.

El context jurídic i legal de cada moment

L'Església llavors no pot vendre béns religiosos? Velasco afirma que l'Església ho ha fet en molts moments i ho continua fent, ja que en cada moment prima el context jurídic i legal. "Si tu tens una peça al mercat i no pots demostrar d'on ve, ni saps quan s'ha venut, aquella peça és legal. El que no podem fer és que amb la llei que tenim vigent ara, la de l'any 1993, anar a l'església d'Erill per exemple, al Pirineu, i vendren's la imatge gòtica. La llei no ho permet". Una altra cosa diferent és que l'any 1907 un antiquari passés per allà i la comprés. La llei llavors sí que ho permetia, i per això ens trobem aquests béns religiosos circulant en el mercat. "Pel fet de ser béns antics i religiosos no han de ser vendes il·legals. A Barcelona hi ha molts col·leccionistes històrics que moren i els hereus venen la seva col·lecció d'art. "Són col·leccions fetes abans de la promulgació d'aquestes lleis. I tot el que són els béns religiosos de l'Església està regit per la llei de patrimoni històric espanyol i català". La llei expressa que l'Església catòlica no pot disposar lliurement dels seus béns patrimonials. "Això apareix explícitament als acords bilaterals entre l'Estat Espanyol i el Vaticà de l'any 1979". Aquesta és una de les qüestions per les quals l'Església catòlica té incentius fiscals, explica Velasco, "perquè se l'ha perjudicat en el tema de les propietats".

GLÒRIA BARRETE

Catalunya Religió, el meu paper.

A CASA

Catalunya Religió és un mitja gratuït que se sosté amb les aportacions que rep la Fundació Catalunya Religió. Si feu un donatiu **rebreu l'edició setmanal en format PDF al correu electrònic i l'edició mensual en paper a casa.** Dues edicions que podreu compartir amb amics i comunitats. Les donacions a la Fundació Catalunya Religió es poden desgravar.

A LA MEVA PARRÒQUIA O ENTITAT

L'edició paper de Catalunya Religió es distribueix a través de diverses parròquies de Catalunya. **Si en voleu repartir en una parròquia, comunitat o seu d'entitat,** indiqueu-nos quants exemplars voleu rebre.

A LA PANTALLA

L'edició digital de Catalunya Religió segueix l'actualitat religiosa de Catalunya amb actualització permanent. Per rebre al vostre correu electrònic el **butlletí diari gratuït** apunteu-vos a https://www.catalunyareligio.cat/butlletins

Envieu la butlleta a: **Fundació Catalunya Religió. c. Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona.**
O entreu a **www.catalunyareligio.cat/elmeupaper** i ompliu el formulari.
També podeu fer un ingrés al compte de CaixaBank: **ES38 2100 3200 9222 0132 0031**. Titular: Fundació Catalunya Religió.
Per a més informació, podeu escriure'ns a secretaria@catalunyareligio.cat o trucar-nos al 674 050 748.

BUTLLETA DE DONATIU A LA FUNDACIÓ CATALUNYA RELIGIÓ

A casa

Nom i cognoms: _____

_____ NIF: _____

(necessari per desgravar)

A la meva parròquia o entitat

Nom: _____

Exemplars que vull rebre: ◯ 50 ◯ 100 ◯ 150

(per altres quantitats escriviu-nos a secretaria@catalunyareligio.cat)

Adreça postal: _____

Correu electrònic: _____ Telèfon de contacte: _____

Vull col·laborar amb: ◯ 30 € ◯ 50 € ◯ 100 € ◯ _____ € *(mínim 30 €)*

Amb periodicitat: ◯ anual ◯ puntual

Codi IBAN: E S _ _ - _ _ _ _ - _ _ _ _ - _ _ - _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

La Fundació Catalunya Religió garanteix la privadesa de les dades de caràcter personal aportades, segons el Reglament General de Protecció de Dades (RGPD). Amb l'enviament de la butlleta accepta que aquestes dades siguin incorporades a un fitxer responsabilitat de Fundació Catalunya Religió i que siguin utilitzades amb la finalitat de gestionar els enviaments de l'edició paper i les aportacions econòmiques i per enviar-los informació de la Fundació. Aquestes dades es cancel·laran a petició seva o una vegada finalitzada la finalitat per la qual van ser recaptades. Poden exercir els seus drets adreçant-se a la Fundació Catalunya Religió amb domicili a c. Nàpols, 346, 2n E. 08025 Barcelona, o a l'adreça de correu electrònic info@catalunyareligio.cat

L'Institut de Litúrgia guanya el Memorial Pere Tena

El Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona ha concedit el VII Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica al nou Institut de Litúrgia *ad instar Facultatis* de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Pel president de l'Institut de Litúrgia, **Gabriel Seguí**, "la concessió significa un reconeixement dels nostres fundadors, del Centre de Pastoral Litúrgica. Ens fa ser conscients de la nostra pròpia història i d'on venim, perquè l'Institut de Litúrgia neix del CPL". | CPL

Arriba 'La revolució Shiwa'

Aquest desembre es va publicar 'La revolució Shiwa', un conte infantil de l'editorial Excellence, escrit per **Noemí Font,** professora d'educació musical de primària. El seu marit, Rubèn Pocull, és bibliotecari i també exerceix com a pastor a l'església protestant Ciutat Nova de Poblenou. El conte, il·lustrat per la **Jorgina Juvé**, parla de les aventures d'una nena i el seu grup d'amics que imaginen un món on el bé sempre guanya al mal, la veritat a la mentida o la llum a la foscor. Els personatges de *La revolució Shiwa* són infants amb alguna condició mèdica. És un cant a la inclusió i a acceptar la diversitat des de la mirada innocent de la infància. | XAVIER MEMBA

Ordenació del bisbe Javier Vilanova: "El món espera de nosaltres senzillesa"

"El món exigeix i espera de nosaltres senzillesa en la vida, esperit d'oració, caritat amb tothom especialment envers els petits i els pobres, obediència i humilitat, oblit de nosaltres mateixos i renúncia. Sense aquesta marca de santedat, la nostra paraula no farà bretxa en el cor de l'home d'avui". Amb aquesta cita, de l'encíclica *Evangelii Nuntiandi* de **Pau VI**, el nou bisbe auxiliar de Barcelona **Javier Vilanova** va definir els seus referents a la seva ordenació episcopal del 20 de desembre, en una cerimònia a la Basílica de la Sagrada Família presidida pel cardenal **Joan Josep Omella**. | JORDI LLISTERRI

Arquebisbat de Tarragona

Nova Càtedra sobre la llibertat religiosa a Blanquerna

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya ha concedit una subvenció per a promoure i liderar un nou espai de recerca i divulgació a la Fundació Blanquerna - Universitat Ramon Llull. Es tracta de la nova Càtedra sobre llibertat religiosa i de consciència. Un projecte que ha de servir per apropar a la ciutadania el reconeixement i l'abast del dret fonamental i el principi de no discriminació per motius religiosos.

"A Catalunya ningú no ha fet mai un anàlisi sistemàtic de casos de vulneracions de la llibertat religiosa", apunta **Eduard Ibáñez**, investigador i coordinador de la Càtedra. Ibáñez serà al capdavant d'aquest nou ens junt amb la periodista i teòloga **Míriam Díez**, directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura. Amb Eduard Ibáñez coincideixen també en el patronat de la Fundació Catalunya Religió, l'un com a president, l'altra com a vicepresidenta.

El pla de treball de la Càtedra preveu publicar un Informe bianual sobre la Llibertat Religiosa i de Consciència a Catalunya, celebrar un Congrés Internacional, organitzar tres *focus grups*, crear una guia digital sobre el fet religiós a Catalunya, fer formació en verificació de dades sobre el fet religiós a Catalunya, crear un mapa interactiu i convocar un premi anual de Treballs Finals de Grau i Treballs Finals de Màster sobre la Llibertat Religiosa i de Consciència a Catalunya. La nova Càtedra actuarà en tres àmbits. El principal i més innovador serà l'avaluació de la situació de la llibertat religiosa i de consciència a Catalunya: a partir de l'anàlisi de casos i de la legislació i de les polítiques públiques. També incidirà en el fet religiós a Catalunya; i en la difusió i l'accés a les dades obertes en relació amb el fet religiós.

LAURA MOR

ta-tum

LLIBRES QUE BATEGUEN

www.ta-tum.com

LA PLATAFORMA DE LECTURA
ON LA LITERATURA
COBRA VIDA

BAULA

Arquebisbat de Tarragona

Els bisbes catalans demanen "força i convicció" a 25 anys del Concili Tarraconense

"L'Evangeli ha de ser proposat amb força i convicció com a resposta i com a proposta, com a sal i llum d'una nova societat que tingui cura de les persones i de la creació, i en la qual se senti la veu dels pobres i la de les persones que viuen en les perifèries". Aquesta és la crida dels bisbes catalans en el document conjunt que han publicat coincidint amb els 25 anys del Concili Provincial Tarraconense.

Amb el document *Esperit, cap on guies les nostres esglésies?* els bisbes validen les resolucions del Concili Tarraconense. Les emmarquen en els canvis socials d'aquests 25 anys i en el programa pastoral del papa **Francesc**. Malgrat el pas del temps, els bisbes reconeixen la vigència de les intuïcions pastorals del Concili i mostren com s'ajusten als reptes actuals de l'Església a Catalunya.

"Els cristians no podem inhibir-nos"

El text parteix de les conseqüències socials i personals de la Covid-19 que "ha desestabilitzat les persones, també psicològicament i moralment". Per això demanen un nou esforç creatiu a les comunitats cristianes i respondre a la demanda del papa Francesc a la *Fratelli*

Tutti de ser "capaços de reaccionar amb un nou somni de fraternitat i d'amistat social que no es quedi en paraules". "Els cristians no podem inhibir-nos com si no tinguéssim res a dir. En un temps d'innovacions i de nous dissenys socials i culturals, la veu dels qui són i se senten membres de l'Església ha de ressonar sense por", escriuen els bisbes.

Esperit, cap on guies les nostres esglésies? repassa els quatre eixos del Concili Provincial Tarraconense. A més de valorar el moment social que viu el país, afirmen que "cal que reconeguem la nostra manca de vigor a l'hora de comunicar i de viure l'Evangeli de Jesús". Com exemple expliquen "que el nivell d'assistència a l'eucaristia dominical ha baixat, tal com ho han fet els altres sagraments i les celebracions de les exèquies". Una situació eclesial de "resignació ambiental que subratlla tot allò que no va bé". Però asseguren que "la feblesa general no ha d'impedir de veure les fortaleses, en un moment de trànsit i perplexitat en molts camps de la vida social, econòmica i política del país".

Com és habitual amb els textos principals del magisteri, el document ha estat publicat per l'Editorial Claret. Coincidint amb els 25 anys, també s'han reeditat els textos del Concili Provincial amb noves introduccions a les resolucions. El testimoni més personal dels qui van participar en el Concili també s'ha quedat recollit en una publicació de l'Editorial Claret.

Recollim alguns paràgrafs rellevants del document:

Esperit, cap on guies les nostres esglésies? Als 25 anys del Concili Provincial Tarraconense de 1995

LA PANDÈMIA

-Ha passat gairebé un any, i la situació actual continua essent de gran complexitat (...) La pandèmia del coronavirus ha desestabilitzat les persones, també psicològicament i moralment, davant els canvis d'hàbits, de feina i d'oci, d'aprenentatges i de relacions socials.

-És l'hora de retrobar la dimensió espiritual mitjançant l'amistat amb Déu i la pregària, i alhora aprofundir en la dimensió social de la fe (...) No ens podem quedar a casa a l'hora de defensar la vida dels ancians i de la seva igualtat de drets amb totes les altres persones. No ens podem quedar a casa a l'hora d'escoltar la veu dels pobres i dels considerats perifèrics, i de donar-los el lloc just en un món del qual ells també en formen part. (...) En aquest camí ens hi ajudarà de ben segur la darrera encíclica del papa Francesc, *Fratelli tutti*, que cerca fer-nos «capaços de reaccionar amb un nou somni de fraternitat i d'amistat social que no es quedi en paraules» (FT, 6).

-La pandèmia no ens ha de fer tirar enrere. (...) Els cristians no podem inhibir-nos com si no tinguéssim res a dir. En un temps d'innovacions i de nous dissenys socials i culturals, la veu dels qui són i se senten membres de l'Església ha de ressonar sense por. La paraula creativa i profètica del Papa Francesc, respectada i escoltada fins i tot en ambients no directament eclesials, és un referent que hem de mantenir i proposar amb insistència. Pensem que aquest temps de pandèmia és un temps oportú, un *kairós*, per a escampar i comunicar, de paraula i amb les obres, la bona nova de l'Evangeli.

CONTEXT SOCIAL

-En el marc d'una societat líquida, s'han trencat moltes de les cadenes de transmissió «natural»

de la fe, sobretot dins les famílies, i les opcions religioses (velles i noves) han passat a dependre de les decisions d'un individu que s'afirma a si mateix, se sent sol i es troba orfe de Déu. La categoria dels «allunyats», ben present en el Concili Tarraconense, s'ha convertit en la categoria dels «indiferents», i la «cultura catòlica», detectable anteriorment en no pocs d'aquells «allunyats», va desapareixent en moltes persones que es troben per sota dels cinquanta anys. Entre aquests, n'hi ha que es miren la religió cristiana com residu d'una altra època, i fins i tot es detecten certs posicionaments refractaris al cristianisme, afins a un secularisme de to combatiu.

-Aquestes constatacions es complementen amb la situació de l'Església a la nostra terra, on, en els darrers vint-i-vinc anys, el nivell d'assistència a l'eucaristia dominical ha baixat, tal com ho han fet els altres sagraments i les celebracions de les exèquies cristianes.

-Cal que reconeguem la nostra manca de vigor a l'hora de comunicar i de viure l'Evangeli de Jesús. Es crea una resignació ambiental que subratlla tot allò que no va bé i no sap reconèixer els fruits de bondat que es recullen en el dia a dia del Poble de Déu que peregrina a la nostra terra.

MISSIÓ DE L'ESGLÉSIA

-L'Església no ha de restar reclosa en les seves estructures i organismes sinó que s'ha d'encarnar i fer-se solidària amb els goigs i les tristeses, els sofriments i les esperances de la humanitat.

-Més enllà, doncs, dels atavismes propis del «sempre s'ha fet així», més enllà d'una concepció clerical i patrimonialista de l'Església, cal situar al centre l'«impuls missioner» com a projecte compartit per tot el poble de Déu, i fer-ho en els diversos nivells del teixit eclesial.

-La participació de laics i laiques en responsabilitats diocesanes, com ara secretaries generals i delegacions, no ha parat de créixer. Cal preguntar-se, però, si aquests passos són suficients. (...) Cal superar la divisió entre «clergat» i «laïcat», entre els qui són institucionalment responsables de l'acció eclesial i els qui es limitarien a col·laborar en aquesta acció. La missió és responsabilitat de tots, i per tant els itineraris de l'acció eclesial han de portar el segell de la coresponsabilitat. (...) En concret que la participació dels laics i laiques, no es pot formular tan sols en termes de col·laboració amb els ministres ordenats.

-Els consagrats i consagrades han d'integrar-se amb força en les estructures pastorals de l'Església, i discernir els seus respectius carismes, també en relació al marc de les necessitats i desafiaments de les nostres Esglésies. La coresponsabilitat que demanem als laics, s'aplica a la vida consagrada, precisament en un moment en què hi hauria la temptació de fer-se enrere.

CENTRALITAT DE LA PARAULA DE DÉU I ELS SAGRAMENTS

-A la llum de les resolucions del Concili Tarraconense del 1995 dedicades a la Paraula de Déu, considerem que cal promoure decididament l'escolta de les Sagrades Escriptures en tots els camps de l'acció eclesial, sobretot en la celebració eucarística, que és «el moment privilegiat de l'anunci de la Paraula de Déu», i dintre d'ella cal posar una atenció especial a l'homilia, que és «una tasca fonamental dels pastors de l'Església». Una cosa semblant s'ha de dir de la celebració del baptisme o de les exèquies, moments en els quals la sensibilitat del pastor és fonamental per a comunicar la profunditat del misteri cristià i el seu arrelament en la vida de cada persona.

JORDI LLISTERRI

TRIA ESCOLA CRISTIANA
www.triaescolacristiana.cat
93 302 70 13

Escola Cristiana
de Catalunya

escola
concertada
al teu costat

L'Escola Pia reafirma la importància de l'educació més enllà de l'aula

L'Escola Pia ha signat un conveni de col·laboració amb l'entitat Aliança Educació 360; una proposta educativa compartida per la Fundació Jaume Bofill, la Diputació de Barcelona i la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica. De fet, algunes de les escoles i fundacions d'Escola Pia ja s'havien adherit a l'Aliança, però la institució ha volgut reafirmar el seu compromís des del paraigua de l'organització. Amb aquesta adhesió l'Escola Pia es compromet a fer créixer les iniciatives que contribueixen a la igualtat d'oportunitats pels infants i joves. | ESCOLA PIA

M. Carmen de la Fuente: "La mateixa gent mor al Mediterrani, Mòria o Badalona"

L'incendi a una nau de Badalona que va acabar amb la vida de quatre persones ha posat de relleu les condicions de vida a les que es veuen abocades moltes persones del nostre país, especialment les d'origen migrant. La directora de la Fundació Migra Studium, **María del Carmen de la Fuente**, denuncia que "les persones que van morir a la nau de Badalona són les mateixes que ho fan en trànsit, al Mediterrani, o als camps de refugiats com el de Mòria". "El desastre de Badalona és el cost d'una societat que no acull", diu la sociòloga. | IGNASI ESCUDERO

Inaugurat el nou espai d'interpretació de l'acròpolis de Tarragona, 'Tarracròpolis'

El Museu Bíblic Tarraconense va inaugurar el 14 de desembre, a porta tancada per la situació sanitària, un nou espai museogràfic destinat a explicar l'evolució històrica de l'acròpolis de Tarragona al llarg de vint-i-tres segles. Per a la materialització d'aquest projecte s'ha habilitat un espai a la planta baixa del Museu Bíblic de Tarragona en què es pot veure, entre d'altres, un audiovisual amb l'evolució de la història de l'acròpolis i catorze gravats originals amb imatges de l'acròpolis com finestres obertes al passat. | ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

Protegits a l'escola, com protegim també la mobilitat del seu entorn?

El RACC i el Servei Català de Trànsit convoquen la 14a edició del concurs educatiu 'Joves i Mobilitat' amb l'objectiu de promoure actituds i valors de mobilitat segura, sostenible i responsable entre els adolescents de Catalunya.

La temàtica d'aquesta edició, "Protegits a l'escola, com protegim també la mobilitat del seu entorn?", està dedicada a millorar la seguretat viària al voltant dels centres educatius i convida als joves a reflexionar sobre els desplaçaments que fan per assistir a les escoles i instituts.

El concurs està adreçat a alumnes de Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà, així com nois i noies de 12 a 18 anys que són membres de casals de joves o centres de lleure catalans.

Els participants poden presentar els seus treballs a les **categories d'anunci gràfic, vídeo per a Instagram i projecte de millora de la seguretat viària** i també es reconeixerà a la classe que participi amb més treballs i al professor que hagi inscrit el nombre més gran de participants. A nivell escolar, la 14a edició del concurs premiarà, per segon any consecutiu, el Millor Projecte Educatiu en Mobilitat Segura en reconeixement a les activitats que realitzen els centres regularment durant el curs escolar (setmana de la mobilitat, campanyes de seguretat, campanyes d'ús de les bicicletes, xerrades divulgatives de mossos o policies locals, treballs de síntesi, treballs de recerca, senyalització viària al centre, etc.).

Per presentar els treballs, els joves han de comptar amb la col·laboració d'un tutor o tutora dels seus centres educatius o de lleure. Els treballs, que es poden entregar de forma individual o en grups de fins a 4 components, han de presentar-se al web www.jovesimobilitat.cat abans del 30 d'abril de 2021. En aquesta pàgina, els professors i educadors trobaran recursos informatius i diverses propostes didàctiques sobre mobilitat, seguretat viària i convivència.

El concurs Joves i Mobilitat, que compta també amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament i diferents patrocinadors, ha registrat durant la seva trajectòria una participació de més de 18.000 adolescents de tota Catalunya que han donat la seva visió sobre la mobilitat en més de 12.000 treballs.

Sobre el concurs

El concurs Joves i Mobilitat és un projecte educatiu que va néixer el 2007 per ajudar els estudiants d'entre 12 i 18 anys de Catalunya a reflexionar sobre la responsabilitat i els riscos que implica la conducció d'un vehicle. La profunda transformació de la societat en els últims anys i les implicacions que se'n deriven en termes de seguretat viària, necessitats quotidianes de desplaçaments i protecció de l'entorn han fet evolucionar el concurs cap a una visió molt més completa i transversal del que significa avui la mobilitat.

RACC

Eutanàsia, fer de l'excepció la norma

El 17 de desembre es va aprovar al Congrés dels Diputats la llei de l'eutanàsia. Una llei complexa, amb molts interrogants i molts dubtes, polititzada en el debat públic, i criticada pels bisbes que demanen inversió pública en les cures pal·liatives i la "proximitat i l'acompanyament integral en l'etapa final de la vida". Parlem amb un polític que s'ha abstingut en la votació, la directora de l'Institut Borja de Bioètica, i amb una metgessa de família de Girona sobre el tema.

"Crec que en aquest moment la societat ni està preparada per l'eutanàsia ni hi ha hagut un debat previ, dues prèvies que jo crec que eren molt importants", afirma **Montse Esquerda**, metge i directora de l'Institut Borja de Bioètica. Esquerda creu que tot el debat s'ha vehiculat a través de casos extrems, casos que des del nivell mèdic no estaven ben abordats, i també que no s'han explicat bé els conceptes d'una mort digna. "Si a algú li preguntes si vol morir en pau i sense dolor et diran que sí, però és que això també es pot assolir amb les cures pal·liatives. Si tu no tens ben treballat prèviament què implica l'eutanàsia i fas una enquesta no estàs preguntant exactament per l'eutanàsia sinó si vol morir sense dolor, o sense estar intubat en una UCI".

Esquerda reconeix que segurament la carència més gran d'aquesta llei és que ha faltat un debat a fons, manegant bé els conceptes. "S'ha portat molt el debat a l'autonomia i jo crec que

tots tenim clar ja que en una societat plural hi ha limitacions a l'autonomia individual, n'hi ha moltes ja actualment".

Pal·liar el patiment, la meta

No hi ha hagut debat parlamentari, i no és un tema qualsevol. S'ha anat creant un imaginari sobre aquest tema, afirma Esquerda. Això sumat a que a Espanya no es mor bé, que hi ha molta por a morir malament, que s'ha tecnificat molt el final de la vida i que hi ha molt desconeixement, ha generat aquest imaginari col·lectiu sobre l'eutanàsia. "I és veritat que quedaran situacions excepcionals, més en l'àmbit de malaltia neurodegenerativa", recorda Esquerda. "Crec que petits casos, inclús fent-ho tot bé, n'hi haurà". Esquerda, però, reivindica que s'han de buscar regulacions excepcionals per a situacions excepcionals, no fer per a una excepcionalitat la norma.

Tothom té clar els casos mediàtics quan es parla d'eutanàsia. Aquell perfil de persona amb el cap molt clar però sense mobilitat de cos, que té el tema molt meditat. Esquerda explica, però, que la gran majoria de persones que demanen l'eutanàsia són persones amb unes condicions socials complexes, i abordables. "Em preocupa que l'eutanàsia sigui la via ràpida i fàcil i no s'abordi el patiment d'aquests casos".

La **Carme Castro** és metgessa de família des de fa més de trenta anys. Ha treballat en àmbits rurals i actualment ho fa a Girona ciutat. Castro reivindica que els metges atenen els pacients al llarg de la vida, són presents en el moment dels diagnòstics i creu que també hi han de ser en el moment de la mort. "És un pas més dins la malaltia d'una persona, hem de ser-hi".

Actuant abans de la mort

Castro, que s'ha llegit la llei de l'eutanàsia i es dedica a fer xerrades sobre el final de la vida, afirma que hi ha estudis que reconeixen que l'eutanàsia la demana l'1% de la societat. "És una excepció". Com la doctora Esquerda, Castro reconeix que sí que existeixen casos amb dolor que no es calma amb res, que generen molt patiment i fan que un no pugui aguantar més. "En aquests casos extrems existeix la sedació pal·liativa, tenim molts recursos de fàrmacs, morfines de molt ràpid efecte, ansiolítics potents". Procediments regulats que els metges coneixen i saben i on l'objectiu és sempre "el benestar del pacient".

Existeixen els sistemes de cures pal·liatives, amb accés per a tothom. "Si el pacient ho accepta és possible sovint morir al domicili, i sense dolor". A Girona hi ha quatre equips de pal·liatius, i això permet que a Catalunya tothom qui ho necessita tingui accés a aquest tractament pal·liatiu.

Amb l'eutanàsia, creu Montse Esquerda, hi haurà casos en què no es donarà resposta a patiments, i casos en què sí. Però això també pot fer-se ara amb una bona aplicació, no només del sistema de pal·liatius, sinó també amb una bona aplicació de la llei de la dependència. "No és només pensar en pal·liatius sinó que tinguis un suport previ, que no estiguis condemnant la teva família a cuidar-te, ni hipotecant els teus fills per pagar les teves despeses. Estem parlant d'aquelles condicions que et permetran viure bé una malaltia greu", afirma Esquerda, i que la llei de l'eutanàsia no contempla.

El paper del personal sanitari

La llei parla molt dels drets, però enlloc esmenta, reconeix Castro, que s'hauran de canviar els codis deontològics. "Hi ha un punt del codi deontològic dels metges que esmenta que no pots

actuar en contra de la vida de ningú, i aquí està clar que l'acció de l'eutanàsia és directe i ràpida, no és un tractament progressiu, però el nostre codi ens obliga a anar a favor de la vida sempre". Tampoc sap si hi haurà molts professionals mèdics avessats a fer-ho. S'hauran de fer protocols en els centres. La llei sí esmenta l'objecció de consciència, però també s'esmenta que el dret del pacient a que se li apliqui prevaldrà per sobre de l'objecció de consciència del metge. "És ambigu. Caldrà regular-ho, com passa amb el tema de l'avortament", recorda Castro.

"El que estem fent al final és donar permís a un tercer per provocar la mort", explica Montse Esquerda. "No és la disponibilitat de la teva vida l'eutanàsia, hi ha una tercera persona que és qui et provoca directament la mort. Crec que té un relleu enorme". Les lleis també tenen un sentit pedagògic per a la població. Una llei impacta també en l'imaginari social. Condicionaran, pensa Esquerda, que moltes persones es puguin sentir també més una càrrega per a la societat. "Estem canviant la forma com percebem el malalt socialment". Una de les parts que ens queda encara per desenvolupar com a societat, explica Esquerda, és l'aspecte espiritual de la malaltia. "Quina resposta donem davant d'una persona amb patiment? És complex. Quedar-nos amb el debat només de la pròpia llibertat és un error, la llei configura com veiem una part de la societat i com responem al patiment".

Polaritzant el debat

I quan el debat s'ha aprimat d'aquesta profunditat s'ha polaritzat. "Al polaritzar-se és molt difícil arribar als matissos". Fa temps que Esquerda afirma que la solució francesa va ser molt bona. A França es van plantejar evitar totes aquelles situacions que posen una persona en situació de patiment, tractant excepcionalment els casos excepcionals. "Aquí hem fet de l'excepció la norma". Amb l'afegit que els únics que s'han posicionat en contra d'aquesta llei han estat els partits de VOX i del PP, sovint emparant-se amb valors cristians catòlics.

Joan Capdevila és diputat independent per Esquerra Republicana de Catalunya al Congrés dels Diputats. Ha estat l'únic diputat del partit que s'ha abstingut en aquesta llei. Ho ha fet emparant-se en l'objecció de consciència com a cristià catòlic. Afirma, però, que la seva posició en aquest tema de l'eutanàsia "no és l'estrictament ortodoxa catòlica ni em sento portador de cap posició de l'Església oficial", i que sent un profund respecte "per qui lliurement pren aquesta decisió tan radical i irreversible: no hi estaré d'acord i pregaré per ell... i el respectaré", i és per això que no es veu amb cor tampoc "de prohibir-ho". El seu discerniment girava al voltant de com fa aquesta llei per assegurar que aquesta decisió és lliure i plenament informada. "He de dir que en alguns articles sembla palès que és la intenció, però per la via del meu grup vaig intentar impulsar un parell d'esmenes i potser la que jo trobava important, és la que paradoxalment PSOE i Podemos no han acceptat". Diu paradoxalment perquè aquesta esmena el que reclamava era que l'eutanàsia es practiqués, exclusivament, a la sanitat pública. Aquesta esmena no ha prosperat. Malgrat la negativa d'aquests partits, ERC aquesta esmena la manté viva en el tràmit del Senat, i encara podria donar-se que finalment el PSOE l'acceptés. "Jo respecto aquell que està a favor de la llei, però en el meu cas el cinquè manament pesa molt. I pel que tinc entès també pesa amb els practicants de la religió de Moisès. L'enfocament transcendent de la mort diria que és interreligiós".

GLÒRIA BARRETE

El Papa Francesc convoca un "Any de Sant Josep"
DC, 9/12/2020 | VATICAN NEWS

Descobreixen fragments d'un retaule del segle XV o XVI durant la restauració de l'orgue de Solsona
DJ, 10/12/2020 | EL PUNT AVUI

Valls posa al descobert el seu espectacular orgue
DL, 14/12/2020 | DIARI DE TARRAGONA

La Sagrada Família renegocia amb l'Ajuntament el pagament de les compensacions a la ciutat
DV, 18/12/2020 | EL PAÍS

Acord per promocionar la Cova de Manresa i el Camí Ignasià
DC, 23/12/2020 | REGIÓ 7

Publiquen una guia sobre llibertat religiosa per a la policia
DJ, 31/12/2020 | EL PUNT AVUI

El Suprem dona la raó a l'Aragó i les obres de Sixena no tornaran a Catalunya
DV, 15/01/2021 | NACIÓ DIGITAL

Menys dutxes i més àpats per endur-se: una guia actualitza serveis per als sensesostre
20/01/2021 | TV3

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

Parròquia de Santa Maria del Taulat al #Poblenou. Entres i et trobes a l'inefable mossèn (també professor universitari) @franromeu escoltant a la gent. Quins grans professors que tenim! #orgullblanquerna @esglesiabcn

Traducir Tweet

Blanquerna y 2 más

20:20 · 14 dic. 20 · Twitter for iPhone

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Gaudí creia que la Sagrada Família havia de ser un gran espai de pregària, situat entre el mar i la muntanya, al bell mig de la ciutat de Barcelona

Traducir Tweet

14:27 · 21 ene. 21 · Twitter Web App

Fundació Joan Maragall
@FJoanMaragall

!!📚Aquesta setmana ja podeu trobar a les #llibreries aquesta meravella que estem molt contents d'haver pogut editar!

Una traducció magnífica del suec per @txellysavalas per apropar-nos, per primera vegada en català, la figura de #DagHammarskjöld i el seu dietari espiritual.

Traducir Tweet

Viena Edicions y 7 más

12:44 · 26 ene. 21 · Twitter Web App

LaSalleCat
@LaSalleCat

Des dels Cicles Formatius de #LaSalle #Girona continuen formant bons professionals per afrontar nous reptes de futur. Aquest curs els alumnes tenen la possibilitat, a través del programa Erasmus+, de fer pràctiques en empreses i entitats estrangeres. #ITuQuèTries #MiraMésEnllà

Traducir Tweet

17:58 · 21 ene. 21 · Twitter Web App

CPL Editorial
@CPLeditorial

El cànon 230.1 del Codi de Dret Canònic establia que els homes laics que tinguessin les condicions adients podien ser instituïts de forma estable per al ministeri de lector i acòlit.

Ara ho poden ser també les dones #PapaFrancesc

bit.ly/3qrp7wr t'ho expliquem

Traducir Tweet

12:10 · 15 ene. 21 · Twitter Web App

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Comencem el trimestre recordant que no tots els infants i joves tenen les mateixes oportunitats. Tu ens pots ajudar a canviar-ho. Fes que els nens i nenes de les #obressocialsmaristes puguin tenir accés a les tecnologies. Ajuda'ns a ajudar! #GivingTuesday migranodearena.org/reto/si-tu-con...

Traducir Tweet

Giving Tuesday CAT y 5 más

9:35 · 12 ene. 21 · Twitter Web App

Llibreria Claret
@LlibreriaClaret

🆕NOVETAT🆕

Amb motiu dels 25 anys del Concili, els bisbes catalans juntament amb l'Editorial Claret publiquen Esperit, cap on guies les nostres Esglésies? 📘Avui surt a la venda!

Podeu trobar-lo aquí 👉ow.ly/OuCA50Dc73f

#CPT #25anysdelconcili #bisbescatalans

Traducir Tweet

10:01 · 21 ene. 21 · Hootsuite Inc.

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

El mes de gener del calendari escolar de la @Fundperetarres parla de l'#ODS Pau i Justícia. Segons Nacions Unides, 68,5M de persones s'han desplaçat forçosament per conflictes o violació de drets. Treballem per la pau i la justícia des de l'infància! 🦃peretarres.org/la-fundacio/qu...

Traducir Tweet

13:57 · 15 ene. 21 · Twitter Web App

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

"Tot se'n revela nou, però l'espera m'adorm les mans. Només els ulls completen el cicle tants de cops iniciat i abandonat. Propòsits? Quins propòsits?" M. Martí i Pol

PER UN 2021 ple de propòsits 🗹 #escolaambvalors #2021goals #Anynou #intensament

Traducir Tweet

Educació y 4 más

9:29 · 31 dic. 20 · Twitter for Android

Jesuïtes Catalunya
@jesuitescat

"La mort d'una persona constitueix el final de les nostres experiències sincròniques amb ella. Però no és el final de les experiències diacròniques, que donen accés a una nova forma de presència seva". Josep F. Mària SJ escriu a @pregariacat pregaria.cat/al-cor-del-mon...

Traducir Tweet

17:25 · 13 dic. 20 · Hootsuite Inc.

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Tot i la situació actual seguim abraçant els nostres alumnes en sentit figurat. L'acompanyament emocional és un dels pilars del nostre projecte educatiu #avuixdemà2024, perquè cada alumne desenvolupi la seva personalitat i talents. #HuggingDay #bioFEDACs #educacióemocional

Traducir Tweet

13:30 · 21 ene. 21 · Hootsuite Inc.

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Dues maneres d'ajudar els desvalguts: primera, amb publicitat, intencions proselitistes o demanant contrapartides de qualsevol mena; segona —la de Jesús— prohibint que ho diguin a ningú.
P. Hilari Raguer, monjo de #Montserrat

Traducir Tweet

12:00 · 13 ene. 21 · Hootsuite Inc.

CATALUNYA RELIGIÓ

Tota l'actualitat a **www.catalunyareligio.cat** | Edició mensual impresa de distribució gratuïta.

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Jordi Llisterri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté, Roger Vilaclara. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibáñez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

ISSN: 2604-7004. Dipòsit legal: B5112-2019. Imprès a Imprintsa, a Sant Fruitós de Bages. Publicació auditada per OJD.